

Köhögés és köhögés

azon a nyáron a rendelőintézetet járom. szemészet, tömeg. sok az öreg. anyám, nagyanyám korú asszonyok szomszéd utcákból, környékbeli falvakból. férfiak jóval kevesebben. meghaltak, vagy kevésbé törődnek az egészségükkel? mindegy nekik, hogy látnak vagy nem? esetleg nem is akarják látni az inflációt, a munkanélküliséget, a mutyiprivatizációt, az olajmaffiát, az alvilág térnyerését. a *nemzeti nyomort*. zsúfoltan ülünk vagy állunk a folyosón. sokan beszélgetnek, szidják a várakozást, az orvosokat, mert késnek a rendeléssel, flegmák. történetek sorjáznak betegségekről, élethelyzetekről. néha engem is kérdez egy-egy öregasszony, de csak szűkszavúan válaszolok. kint meleg nyár lesz, bent meleg váró, áll a levegő, izzadunk. néha a nyitott ablakokon átfutó huzat meglebbenti a poros függönyt, az emberszagot. az jó. mármint a huzatnyi felfrissülés. amikor sorra kerülök, mondom a panaszt: vérekes szem, viszketés. kapok kenőcsöt vagy cseppet, de nem segít. a következő héten újrajátsszom várakozástól gyógyszerkiváltásig az egészet, aztán megint. és megint. mindig másik orvoshoz kerülök. mind nő. az egyik nullahuszonötös szemüveget is felír. kiváltom, esztéká keret. aztán az ötödik azt kérdi, ember, nem mondták még magának, hogy allergiája van. nem, nem mondták a kollégái, válaszolom, vagy csak hallgatok, mert felmérem, költői a kérdés. de cseppet ő is ad. aztán végigköhögöm az őszt. végigköhögjük munkatársammal, akivel egy irodában gyártjuk az újságcikkeket. egy-egy kiadósabb roham után a szemünk is könnybe lábad. ő pár hét után orvoshoz megy, röntgen, semmi komoly, nyugtatja a körzeti. megnyugszik, szinte boldog, de köhögünk tovább. a doktor újabb átvilágításra küldi. rák, műtét, pár hét múlva visszajön, akkora az én köhögésemet elviszik a talajmenti fagyok, írjuk tovább a cikkeinket, kell neki is a pénz, elvált, két gyerek a régi, kettő az új asszonytól. kényszervállalkozóként annyit keresünk, ahány hasábot a napilap megzabál. a cigarettát persze leteszi, de nem lesz jól, lefogy, fájlalja a hátát, egyszer meg is mutatja a hosszú, műtégi heget. óvatosan írjuk a vadkapitalizmust. amit lehet, amit merünk. egyszer azt mondja:

menjünk ki a temetőbe. beülünk a zsigulijába, ócska, piros járgány. tél lesz, vagy március, enyhe idő, sétálunk a sírok között, az évszámok közé sorsokat képzelünk, beszélgetünk mindenféléről. a haláról nem. most kibaszottul jólesne egy cigi, mondja majd, de az is lehet, hogy nem. csak később alkotok magamnak egy emlékképet, képsort, ahogy oldalról rám néz. borostás, fanyarul mosolyog. a hangját is hallom, kicsit rekedtes, halk hang. valamikor májusban temetjük. a halála előtti hetekben már nem jár be a szerkesztőségbe.

Kő Pál: Édesapám, 1963 (festett terrakotta)

